

RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

ARREST

nr. A/2015/0402 van 30 juni 2015
in de zaak 1011/0616/A/2/0555

In zake:

1. het college van burgemeester en schepenen van de **gemeente** [REDACTED]
2. de **gemeente** [REDACTED] vertegenwoordigd door het college van burgemeester en schepenen

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Erika RENTMEESTERS
kantoor houdende te 9100 Sint-Niklaas, Vijfstraten 57
waar woonplaats wordt gekozen

verzoekende partijen

tegen:

de **GEWESTELIJKE STEDENBOUWKUNDIGE AMBTENAAR** van het
Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Oost-Vlaanderen

bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaat Veerle TOLLENAERE
kantoor houdende te 9000 Gent, Koning Albertlaan 128
waar woonplaats wordt gekozen

verwerende partij

*Tussenkomen
de partij :*

[REDACTED]
bijgestaan en vertegenwoordigd door:
advocaten Peter FLAMEY en Pieter Jan VERVOORT
kantoor houdende te 2018 Antwerpen, Jan Van Rijswijcklaan 16
waar woonplaats wordt gekozen

I. VOORWERP VAN DE VORDERING

De vordering, ingesteld met een aangetekende brief van 28 februari 2011, strekt tot de vernietiging van het besluit van de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar van het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Oost-Vlaanderen van 27 januari 2011 waarbij aan de tussenkomen partij de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het bouwen van een windpark bestaande uit 4 windturbines met bijhorende middenspanningscabines, met uitzondering van de permanente toegangswegen.

De bestreden beslissing heeft betrekking op percelen gelegen te [REDACTED] en met als kadastrale omschrijving [REDACTED]

II. VERLOOP VAN DE RECHTSPLEGING

1.

Met het tussenarrest van 27 maart 2012 met nummer A/2012/0115 heeft de Raad een ambtshalve middel ingeroepen met betrekking tot de vraag naar de mogelijke schending van artikel 4.4.9 VCRO en artikel 7.4.13 VCRO, voor zover de verwerende partij in de bestreden beslissing op deze artikelen steunt om de inplanting van windturbines mogelijk te maken in landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

De aanvullende nota's werden tijdig ingediend.

2.

De partijen zijn opgeroepen voor de openbare terechtzitting van 25 september 2012, waar de vordering tot vernietiging werd behandeld.

Advocaat Erika RENTMEESTERS die verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Veerle TOLLENAERE die verschijnt voor de verwerende partij en advocaat Pieter Jan VERVOORT die verschijnt voor de tussenkomende partij zijn gehoord.

Op de openbare terechtzitting van 25 september 2012 verleent de kamervoorzitter aan de partijen termijnen om een aanvullende nota in te dienen. De kamervoorzitter vraagt naar de aard van de voorschriften van het landschappelijk waardevol agrarisch gebied en legt hiermee de link naar het eerste middel van de verzoekende partij.

De zaak wordt in voortzetting gesteld naar de terechtzitting van 4 december 2012.

De aanvullende nota's werden tijdig ingediend.

Op de zitting van 4 december 2012 wordt de vordering tot vernietiging verder behandeld.

Advocaat Erika RENTMEESTERS die verschijnt voor de verzoekende partijen, advocaat Olivier COOPMAN die loco advocaat Veerle TOLLENAERE verschijnt voor de verwerende partij en advocaat Pieter Jan VERVOORT die verschijnt voor de tussenkomende partij zijn gehoord.

Titel IV, hoofdstuk VIII van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) betreffende de Raad voor Vergunningsbetwistingen en de bepalingen van het reglement van orde van de Raad, bekrachtigd door de Vlaamse Regering op 20 november 2009, zijn toegepast.

De uitdrukkelijke verwijzingen in dit arrest naar artikelen van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening hebben betrekking op de tekst van deze artikelen, zoals zij golden op het ogenblik van het instellen van de voorliggende vordering.

III. TUSSENKOMST

■ verzoekt met een aangetekende brief van 24 mei 2011 om in het geding te mogen tussenkomen.

De voorzitter van de tweede kamer heeft met een beschikking van 8 juni 2011 vastgesteld dat er redenen zijn om het verzoek in te willigen en dat de tussenkomende partij beschouwd kan worden als belanghebbende in de zin van artikel 4.8.16, §1, eerste lid VCRO voor wat betreft de behandeling van de vordering tot vernietiging.

Uit het dossier blijkt dat het verzoek tot tussenkomst tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

IV. FEITEN

Op 10 september 2010 (datum van het ontvangstbewijs) dient de tussenkomende partij bij de gewestelijke stedenbouwkundige ambtenaar een aanvraag in voor een stedenbouwkundige vergunning voor “het bouwen van een windpark bestaande uit 4 windturbines langs de [REDACTED]”.

De aanvraag ligt langs de gewestweg [REDACTED]. In de nabije omgeving (toegang windturbine 1) ligt het gewestelijke ruimtelijk uitvoeringsplan ‘Leidingstraat tussen Brakel en Haaltert’ met een grote gasleiding.

De percelen zijn volgens de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 30 mei 1978 vastgestelde gewestplan ‘Aalst-Ninove-Geraardsbergen-Zottegem’, deels gelegen in landschappelijk waardevol agrarisch gebied en deels gelegen in agrarisch gebied.

De percelen zijn niet gelegen binnen een gebied waarvoor een goedgekeurd bijzonder plan van aanleg of ruimtelijk uitvoeringsplan geldt, noch binnen de omschrijving van een behoorlijk vergunde, niet vervallen verkaveling.

Naar aanleiding van het openbaar onderzoek, georganiseerd van 29 september 2010 tot en met 29 oktober 2010, worden 28 bezwaarschriften ingediend, waaronder een petitie met 1256 handtekeningen.

Het Agentschap Ruimte en Erfgoed, afdeling Onroerend Erfgoed brengt op 14 september 2010 een gunstig advies uit.

Het Agentschap Wegen en Verkeer brengt op 28 september een gunstig advies uit.

Het departement Landbouw en Visserij, afdeling Duurzame Landbouwonwikkeling brengt op 4 oktober 2010 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

De [REDACTED] brengt op 5 oktober 2010 een voorwaardelijk gunstig advies uit.

De eerste verzoekende partij verleent op 22 november 2010 het volgende ongunstige advies:

“ ...

Ruimtelijke afwegingen op meso schaal

...

De voorgestelde inplantingsplaatsen van deze vier windturbines lijkt in deze context veeleer willekeurig. De turbines vormen niet echt een baken in het landschap en zijn weinig strategisch gekozen.

...

Besluit

Het project voor het bouwen van vier windturbines is vanuit ruimtelijk oogpunt niet geoptimaliseerd. Via een planningsinitiatief kan een strategische keuze van de inplanting voor windturbines beter gemotiveerd worden. Dit project wordt dan ook ongunstig geadviseerd.

...”

Het Directoraat-generaal Luchtvaart brengt op 3 december 2010 een gunstig advies uit.

De Interdepartementale Windwerkgroep brengt op 7 december 2010 een ongunstig advies uit omdat de windturbines worden ingeplant in agrarisch en landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

De verwerende partij beslist op 27 januari 2011 de stedenbouwkundige vergunning te verlenen voor het bouwen van de 4 windturbines met bijhorende middenspanningscabines, met uitzondering van de permanente toegangswegen. De verwerende partij motiveert haar beslissing als volgt:

“ ...

Stedenbouwkundige basisgegevens uit de plannen van aanleg / ruimtelijke uitvoeringsplannen

...

Overeenstemming met dit plan

De aanvraag strijdt met het geldend voorschrift want de werken staan niet in functie van de agrarische gewestplanbestemming.

Afwijkingen van stedenbouwkundige voorschriften

Art. 4.4.9.

...

§2. Voor de toepassing van §1, eerste lid, geldt dat een bestemmingsvoorschrift van een gewestplan alleszins vergelijkbaar is met een categorie of subcategorie van gebiedsaanduiding, indien deze concordantie vermeld wordt in de tabel, opgenomen in artikel 4.7.13, eerste lid, of in de concordantielijst, bepaald krachtens voornoemd artikel 4.7.13, tweede lid.

De Vlaamse Regering kan die concordanties verfijnen en bepalen voor welke bestemmingsvoorschriften van de gewestplannen geen vergelijkbare categorie of subcategorie van gebiedsaanduiding bestaat.

Krachtens de overeenkomstige bepalingen van art. 4.7.13, wordt het bestemmingsvoorschrift ‘Agrarische gebieden’ (dus ook de ‘landschappelijk waardevolle agrarische gebieden’) van de plannen van aanleg, volgens de aldaar aangegeven tabel, geconcordeerd met de categorie gebiedsaanduiding ‘landbouw’.

Het typevoorschrift voor de categorie van gebiedsaanduiding ‘4. Landbouw’, zoals aangegeven in de Bijlage bij het Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van nadere regels met betrekking tot de vorm en de inhoud van de ruimtelijke uitvoeringsplannen (11 april 2008), bepaalt daarbij onder meer: Voor zover ze door hun beperkte impact de realisatie van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen, zijn de volgende werken, handelingen en wijzigingen eveneens toegelaten:

.../...

Het aanbrengen van windturbines en windturbineparken, alsook andere installaties voor de productie van (hernieuwbare) energie of energierecuperatie. De mogelijke effecten van de inplanting ten aanzien van efficiënt bodemgebruik, eventuele verstoring van de uitbating(smogelijkheden) en landschappelijke kwaliteiten dienen in een lokalisatienota te worden beschreven en geëvalueerd.

...

Het openbaar onderzoek

Na onderzoek van de bezwaren en opmerkingen worden volgende standpunten hieromtrent ingenomen:

....

De bezwaren handelen over:

1....

2....

3. de aanvraag voldoet niet aan het bundelings- en clusteringsprincipe uit de omzendbrief

4. de aanvraag is landschappelijk niet inpasbaar

5. onvolledigheid lokalisatienota

6....

Na onderzoek van de bezwaren en opmerkingen worden volgende standpunten hieromtrent ingenomen:

3. In de omzendbrief (RO/2006/02) gaat men uit van bundeling van clusters windturbines met, in de eerste plaats, stedelijke gebieden, kernen van het buitengebied, grootschalige bedrijventerreinen, economische poorten, (zee)havengebieden,...; Daarnaast voorziet men deze bundeling ook met andere grootschaligere infrastructuur: wegen, spoorwegen, rivieren die sterk structuur- en beeldbepalend zijn in een bepaald gebied. Aanvrager stelt dat beide soorten bundeling gebruikt worden in de aanvraag, terwijl bezwaarindieners stellen dat er nauwelijks sprake is van bundeling. Voor wat de bundeling met kernen van het buitengebied (■■■■■) betreft, zoals aangehaald door de aanvrager, is dit eerder vergezocht, vermits uit de gekozen inplantingsplaatsen gesitueerd op de kaarten niet blijkt dat ze bij deze kernen bedoeld waren of deze kernen omranden. De bundeling met de N45, een gewestweg met 2 rijstroken in elke richting, en de twee hoogspanningslijnen voor windturbines 1 en 2 is wel duidelijk en deze gewestweg is ook voldoende dominant om bundeling met andere grotere infrastructuur te verantwoorden. Dit bezwaar wordt niet weerhouden.

Voor de onderlinge afstand tussen windturbines om nog van 'clustering' te kunnen spreken, geeft de omzendbrief geen concrete cijfers. Niettemin kan de argumentatie van aanvrager in verband met de hoogte van de windturbines en hun verre zichtbaarheid worden gevolgd.

4. In hoeverre de windturbines de schoonheid van het landschap aantasten, is in grote mate afhankelijk van de waarde van het landschap. De landschappen rond de windturbines zijn niet beschermd (geen beschermde landschappen, geen ankerplaatsen). In de stroken langs de ■■■■■ is het landschap al verregaand aangetast, o.a. door hoogspanningsleidingen. De windturbines markeren een bestaande bundeling van lijninfrastructuur. Dit bezwaar wordt niet weerhouden.

5. In de lokalisatienota wordt voldoende ingegaan op de punten vermeld in de omzendbrief. Het is quasi onmogelijk om elk aspect tot in het kleinste detail uit te werken. Het bespreken van ontmanteling of sloop van windturbines is een suggestie uit de omzendbrief en geen essentieel punt. Volgens het gunstig advies van het Directoraat-generaal van de Luchtvaart moeten de windturbines niet bebakend worden. Dit bezwaar wordt niet weerhouden.

...

Beoordeling van de goede ruimtelijke ordening

De oprichting van windturbines kadert in de doelstellingen van de Vlaamse Regering inzake de uitbouw van hernieuwbare energiebronnen in Vlaanderen. De Vlaamse Regering stelt als doelstelling voorop om tegen 2010 6% van het totale elektriciteitsverbruik te betrekken uit hernieuwbare energiebronnen. De elektriciteitsopwekking via windenergie vermijdt het gebruik van fossiele brandstoffen en de uitstoot van voor het milieu schadelijke gassen

De principiële rechtsgrond voor het project – zoals hoger omschreven – gezocht in art. 4.4.9 van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening, waardoor met een vergunning kan worden afgeweken van de bestemmingsvoorschriften van het gewestplan(...), indien daarbij gerefereerd kan worden aan 'voor vergelijkbare categorie of subcategorie van gebiedsaanduiding van bepaalde standaardtypebepalingen'.

...

De aanvraag voldoet aan twee belangrijke principes van de omzendbrief RO/200/02, nl. het bundelingsprincipe en het clusteringsprincipe. De bundeling met de [REDACTED] is doorslaggevend omdat de weg vergelijkbaar is met een autosnelweg (2 baanvakken in elke richting, drukke verbindingsweg). Bovendien geldt voor windturbine 1 en 2 ook de bundeling met de bovenvermelde hoogspanningslijnen. Het clusteringsprincipe wordt gevolgd, vermits de windturbines door hun hoogte visueel grotere tussenafstanden verdragen zonder dat de eenheid van de groep verdwijnt. Om voormelde redenen wordt het ongunstig advies van de Interdepartementale Windwerkgroep niet bijgetreden.

Windturbine 2 is gelegen nabij (300m) een modelvliegtuigclub in [REDACTED]. De vergunde recreatieve activiteit zal uit veiligheidsoverwegingen mogelijk met een kleine oppervlakte worden ingeperkt, maar deze activiteit wordt hierdoor geenszins onmogelijk gemaakt.

Het college van burgemeester en schepenen van [REDACTED] brengt ongunstig advies uit deels gebaseerd op de talrijke bezwaarschriften, het advies van de GECORO en eigen overwegingen. Het college is van oordeel dat de ruimtelijke afweging in het dossier niet grondig genoeg gebeurde. Meer bepaald de voorgestelde uitwerking van het bundelingsprincipe met de aanwezige woonkernen, kmo-zones en ook de [REDACTED] vindt het college te vergezocht. De Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar kan zich hier niet bij aansluiten, zoals hoger toegelicht.

Gezien het dossier te weinig informatie bevat over de permanente toegangswegen, wordt dit onderdeel voorlopig uit de aanvraag gesloten en dient hiervoor een apart dossier ingediend. Over de bijhorende middenspanningscabines is er wel voldoende informatie zodat deze vergund kunnen worden.

Gezien de weerlegging van de hogervermelde bezwaren en de twee negatieve adviezen, is de voorliggende aanvraag met uitsluiting van de toegangswegen vanuit stedenbouwkundig oogpunt aanvaardbaar, mits naleving van een aantal voorwaarden zoals hiervoor aangegeven.

...

Dit is de bestreden beslissing.

Bij besluit van 17 maart 2011 heeft de deputatie van de provincieraad van Oost-Vlaanderen onder voorwaarden de milieuvergunning verleend voor de windturbines 3 en 4 en geweigerd voor de windturbines 1 en 2.

De tussenkomen partij heeft tegen de weigering van de milieuvergunning voor de windturbines 1 en 2 beroep aangetekend bij de Minister van Leefmilieu. Op 13 maart 2012 verklaart de bevoegde Minister de beroepen gedeeltelijk gegrond en verleent zij de gevraagde milieuvergunning voor de 4 windturbines, mits toevoeging van een aantal bijzondere voorwaarden. Tegen de afgeleverde milieuvergunning heeft de tweede verzoekende partij een vernietigingsberoep ingediend bij de Raad van State, afdeling Bestuursrechtspraak. Bij arrest van 10 oktober 2013 (nr. 225.045) wordt dit beroep verworpen.

V. ONTVANKELIJKHEID VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

Uit het dossier blijkt dat de vordering tijdig en regelmatig is ingesteld. Er worden geen excepties opgeworpen.

VI. ONDERZOEK VAN DE VORDERING TOT Vernietiging

A. Ambtshalve middel

In het tussenarrest van 27 maart 2012 met nummer A/2012/0115 heeft de Raad het volgende ambtshalve middel opgeworpen:

“De Raad stelt dan ook ambtshalve de vraag naar de schending van artikel 4.4.9 VCRO en van artikel 7.4.13 VCRO voor zover de verwerende partij stelt dat krachtens deze bepalingen de inplanting van windturbines mogelijk is in landschappelijk waardevol agrarisch gebied.”

De partijen kregen de mogelijkheid hun standpunt omtrent dit middel te formuleren.

Standpunt van de partijen

1.

De verzoekende partijen menen dat het landschappelijk waardevol agrarisch gebied een bijzonder bestemmingsgebied is. Zij stellen, onder verwijzing naar artikel 7.4.13, tweede lid VCRO, dat indien de Vlaamse Regering geen concordantie voorziet voor een bijzonder bestemmingsvoorschrift zoals het landschappelijk waardevol agrarisch gebied, de standaardtypebepalingen niet kunnen worden toegepast. Aangezien artikel 4.4.9 VCRO een uitzonderingsbepaling betreft, dient deze restrictief te worden geïnterpreteerd. Indien toegelaten zou worden dat in landschappelijk waardevol agrarisch gebied windturbines kunnen opgericht worden, wordt ook het esthetische toetsingscriterium uitgehold, aldus de verzoekende partijen.

2.

De verwerende partij stelt dat artikel 7.4.13 VCRO geen onderscheid maakt naargelang de verschillende soorten of onderverdelingen van de agrarische gebieden. Artikel 7.4.13 VCRO bevat de algemene bestemmingen, maar ook de specifieke bestemmingen zoals landschappelijk waardevol agrarisch gebied zijn hierin vervat. Ook de memorie van toelichting geeft aan dat onder de algemene bestemming ook de meer gedetailleerde bestemmingen/overdruk moet worden begrepen. Voorts verwijst de verwerende partij naar de toegevoegde tweede paragraaf in artikel 4.4.9 VCRO. Uit de parlementaire voorbereiding hiervan blijkt, aldus de verwerende partij, dat het plaatsen van windturbines in landschappelijk waardevol agrarisch gebied wel degelijk mogelijk is. De tweede paragraaf werd immers ingevoegd om interpretatieproblemen die kunnen voortvloeien uit de eerste paragraaf teniet te doen.

3.

De tussenkomende partij treedt de verwerende partij bij in haar argumentatie en voegt nog het volgende toe. Volgens de tussenkomende partij worden twee zaken door elkaar gehaald, met name de mogelijkheid van clichering voor handelingen sorterend onder toepassing van het gewestplan en de niet-verordenende standaard typebepalingen die gebruikt kunnen worden voor de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen.

De tussenkomende partij is van mening dat de omstandigheid dat er geen specifieke standaardtypebepalingen voor landschappelijk waardevol agrarisch gebied opgenomen zijn in het

typevoorschriftenbesluit, niet kan leiden tot de conclusie dat de inplanting van windturbines in dit gebied uitgesloten is. De tussenkomen partij besluit haar betoog door te stellen dat de gewestplanbestemming landschappelijk waardevol agrarisch gebied een nadere aanwijzing is van de gewestplanbestemming agrarisch gebied. Hier vloeit uit voort dat volgens de concorderende typevoorschriften uit de bijlage van het typevoorschriftenbesluit in agrarisch gebied windturbines kunnen ingeplant worden, zodat op grond van de clichering de vergunning kan worden verleend voor windturbines, in afwijking van de geldende gewestplanbestemming.

Beoordeling door de Raad

1.

De in het geding zijnde partijen betwisten niet dat windturbine 3 en 4 gelegen zijn in landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

Er bestaat aldus een planologische onverenigbaarheid met de gewestplanbestemming.

2.

In het bestreden besluit wordt echter verwezen naar artikel 4.4.9 VCRO en naar artikel 7.4.13 VCRO om de afwijking op de gewestplanbestemming te verantwoorden.

Artikel 4.4.9 VCRO bepaalde ten tijde van het nemen van de bestreden beslissing het volgende:

“§1. Het vergunningverlenende bestuursorgaan mag bij het verlenen van een stedenbouwkundige vergunning of een verkavelingsvergunning in een gebied dat sorteert onder de voorschriften van een plan van aanleg, afwijken van de bestemmingsvoorschriften, indien het aangevraagde kan worden vergund op grond van de voor de vergelijkbare categorie of subcategorie van gebiedsaanduiding bepaalde standaardtypebepalingen, vermeld in de bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 11 april 2008 tot vaststelling van nadere regels met betrekking tot de vorm en de inhoud van de ruimtelijke uitvoeringsplannen, zoals de tekst ervan is vastgesteld bij het besluit van 11 april 2008.

Het eerste lid laat geen afwijkingen toe op de voorschriften van een plan van aanleg die betrekking hebben op de inrichting en het beheer van het gebied.

§ 2. Voor de toepassing van § 1, eerste lid, geldt dat een bestemmingsvoorschrift van een gewestplan alleszins vergelijkbaar is met een categorie of subcategorie van gebiedsaanduiding, indien deze concordantie vermeld wordt in de tabel, opgenomen in artikel 7.4.13, eerste lid, of in de concordantielijst, bepaald krachtens voornoemd artikel 7.4.13, tweede lid.

De Vlaamse Regering kan die concordanties verfijnen en bepalen voor welke bestemmingsvoorschriften van de gewestplannen geen vergelijkbare categorie of subcategorie van gebiedsaanduiding bestaat.”

Dit artikel werd in de VCRO ingevoerd om inplantingen toe te laten waarvoor het koninklijk besluit van 28 december 1972 betreffende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en gewestplannen geen oplossing bood. In afwachting van de opmaak van ruimtelijke uitvoeringsplannen waarbij specifieke bestemmingsvoorschriften voorzien worden, worden de standaardtypebepalingen, zoals vastgesteld bij besluit van 11 april 2008, overgangsmatig “geclicheerd”. Wanneer derhalve moet vastgesteld worden dat een vergunningsaanvraag zou

moeten afgewezen worden op grond van de bestemmingsvoorschriften van een gewestplan, kan deze toch ingewilligd worden indien de standaardtypebepalingen voor de overeenstemmende categorie van gebiedsaanduiding daartoe grondslag bieden.

Paragraaf 2 werd in voormeld artikel 4.4.9 VCRO ingevoegd naar aanleiding van een amendement en dit om te vermijden dat interpretatieproblemen zich zouden voordoen. De steller van het amendement verwees naar het voorbeeld van de inplanting van windturbines in agrarisch gebied, alwaar er in de standaardtypebepalingen een overeenstemmende categorie van gebiedsaanduiding (landbouw) was voorzien. Hij stelde hieromtrent het volgende:

“In specifieke gevallen kan deze regeling aanleiding geven tot interpretatieproblemen. Kan in het gegeven voorbeeld een windturbine worden ingeplant in een landschappelijk waardevol agrarisch gebied? Op die vraag moet bevestigend geantwoord worden, aangezien het landschappelijk waardevol karakter ingevolge artikel 2 (4.6.1) van het Inrichtingsbesluit van 28 december 1972 slechts een overdruk betreft op het agrarisch gebied; agrarische gebieden volgens de gewestplannen zijn uiteraard ‘vergelijkbaar’ met de categorie van gebiedsaanduiding ‘landbouw’.”

4.

In artikel 7.4.13 VCRO wordt de concordantietabel opgenomen waarbij bepaald wordt dat het agrarisch bestemmingsgebied concordeert met de (sub)categorie van gebiedsaanduiding ‘Landbouw’. Er wordt geen concordantie voorzien voor het bestemmingsvoorschrift ‘landschappelijk waardevol agrarisch gebied’.

In het Besluit van de Vlaamse Regering tot vaststelling van nadere regels met betrekking tot de vorm en inhoud van de ruimtelijke uitvoeringsplannen van 11 april 2008 (hierna genoemd het typevoorschriftenbesluit) worden de diverse typevoorschriften vastgesteld in verschillende categorieën van gebiedsaanduiding in de ruimteboekhouding.

In de bijlage bij het typevoorschriftenbesluit wordt een standaardtypebepaling opgenomen, zijnde ‘agrarisch gebied’, concorderend met ‘Landbouw’, waar gesteld wordt dat, ‘voor zover ze door hun beperkte impact de realisatie van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen’ toegelaten zijn: ‘het aanbrengen van windturbines en windturbineparken, alsook andere installaties voor de productie van (hernieuwbare) energie of energierecuperatie. De mogelijke effecten van de inplanting ten aanzien van efficiënt bodemgebruik, eventuele verstoring van de uitbating(s) mogelijkheden en landschappelijke kwaliteiten dienen in een lokalisatienota te worden beschreven en geëvalueerd’.

Ingevolge deze concordantie is de inplanting van windturbines dus mogelijk in gebieden die volgens het gewestplan bestemd zijn tot agrarisch gebied.

5.

Op dit moment heeft de Vlaamse Regering nog geen verdere verfijning doorgevoerd voor bestemmingsvoorschriften van gewestplannen die geen vergelijkbare categorie of subcategorie van gebiedsaanduiding hebben, zoals het tweede lid van artikel 4.4.9 §2 VCRO voorziet. Het feit dat landschappelijk waardevol agrarisch gebied nog niet wordt vermeld in het typevoorschriftenbesluit, dat dateert van voor de inwerkingtreding van de VCRO, kan niet automatisch leiden tot de conclusie dat de bouw van windturbines in landschappelijk waardevol agrarisch gebied uitgesloten is, temeer daar in voormeld artikel 4.4.9, §2, eerste lid VCRO sprake is van “alleszins vergelijkbaar” en er door het woordgebruik “alleszins” geen beperkende draagwijdte mag gegeven worden aan de concordantie.

6.

Ook de Raad van State heeft, ondermeer in zijn arresten van 10 oktober 2013 (nr. 225.044) en 27 februari 2014 (nr. 226.572) bevestigd dat windturbines op grond van artikel 4.4.9 VCRO in landschappelijk waardevol agrarisch gebied kunnen ingeplant worden.

Er kan dan ook geconcludeerd worden dat artikel 4.4.9 VCRO en artikel 7.4.13 VCRO de mogelijkheid bieden om ook in landschappelijk waardevol agrarisch gebied, wat als aanvullend voorschrift van het agrarisch gebied moet beschouwd worden, over te gaan tot de inplanting van windturbines, mits de voorwaarden worden nageleefd zoals bepaald in deze artikelen. Evenwel dient ook hier rekening te worden gehouden met de notie “goede ruimtelijke ordening”. Dit komt evenwel aan bod in de door de verzoekende partij ingeroepen middelen.

Het ambtshalve middel is ongegrond.

B. Eerste middel

Standpunt van de partijen

1.

In een eerste middel roepen de verzoekende partijen de schending in van artikel 4.3.1, §1, 1° a) en b), van artikel 4.3.1 §2 VCRO, van de artikelen 11 en 15 van het KB van 28 december 1972 houdende de inrichting en de toepassing van de ontwerp-gewestplannen en de gewestplannen (hierna Inrichtingsbesluit), van de artikelen 2 en 3 van de Wet van 29 juli 1991 houdende de uitdrukkelijke motivering van bestuurshandelingen en van de materiële motiveringsplicht, het zorgvuldigheidsbeginsel, het redelijkheids- en het vertrouwensbeginsel, als algemene beginselen van behoorlijk bestuur.

Zij stellen dat de bestreden beslissing de in landschappelijk waardevol agrarisch gebied voorziene windturbines 3 en 4 aanvaardt bij toepassing van artikel 4.4.9 VCRO maar dat de toepassing van dit artikel geen afwijkingen toelaat op de voorschriften van het gewestplan die betrekking hebben op de inrichting en het beheer van het gebied. Volgens de verzoekende partijen heeft artikel 4.4.9 VCRO betrekking op het planologisch criterium dat vervat zit in artikel 15.4.6.1 van het Inrichtingsbesluit. Zij menen dat de bestreden beslissing het esthetisch aspect onvoldoende heeft onderzocht.

Dit aspect is volgens hen enkel betrokken bij de bespreking van het vierde bezwaar waarbij is gesteld dat 1) de landschappen rond de windturbines niet beschermd zijn en 2) het landschap langs de N45 door onder andere hoogspanningsleidingen toch al verregaand aangetast is. De verzoekende partijen menen dat dergelijke beoordeling niet kan volstaan aangezien niet werd onderzocht wat de waardevolle elementen van het landschap waardevolle gebied zelf zijn.

De ruimtelijke structuurplannen van de gemeenten Haaltert en Denderleeuw benadrukken nochtans het belang van het behoud van de betrokken historisch belangrijke en beeldbepalende open kouter, wat ook tot uiting komt in de verschillende bezwaarschriften en het advies van de eerste verzoekende partij.

Doordat dit alles niet aan bod komt in de bestreden beslissing en de aanwezigheid van hoogspanningsleidingen op zich geen verdere aantasting van het landschap verantwoordt, schendt de bestreden beslissing volgens de verzoekende partijen dan ook de bestemmingsvoorschriften en de motiveringsplicht.

2.

De verwerende partij antwoordt hierop dat de toepassing van artikel 4.4.9 VCRO geen onderzoek naar de schoonheidswaarde van het gebied vereist en dat artikel 15 een bestemmingsvoorschrift is. De agrarische gebieden, zoals vermeld in artikel 7.4.13 VCRO en de bijhorende concordantietabel, bevatten geen verdere verwijzing naar bijvoorbeeld landschappelijk waardevol gebied. Volgens haar is de bespreking van de bezwaren en de verwijzing naar de hoogspanningsleidingen voldoende, waaruit blijkt dat zij wel aandacht had voor de schoonheidswaarde van het landschap.

3.

De tussenkomenende partij voegt hier nog aan toe dat de artikelen 11 en 15 van het inrichtingsbesluit niet geschonden kunnen zijn doordat de verwerende partij uitdrukkelijk toepassing heeft gemaakt van artikel 4.4.9 VCRO als afwijkingsmogelijkheid.

Verder verwijst de tussenkomenende partij naar de parlementaire voorbereiding van de VCRO (stuk 2011, nr. 6, p. 53 en stuk 2011, nr. 3, p. 32) om aan te geven dat de clichering van artikel 4.4.9 VCRO, bij afwijking van de bestemmingsvoorschriften, ook kan in landschappelijk waardevol agrarisch gebied als overdruk van agrarisch gebied.

4.

In haar wederantwoordnota voegen de verzoekende partijen niets toe aan hun inleidend verzoekschrift.

5.

Tijdens de zitting van 25 september 2012 vroeg de Kamervoorzitter aan de partijen naar de aard van de voorschriften van het landschappelijk waardevol agrarisch gebied.

In een aanvullende nota stelt de verwerende partij dat het voorschrift “landschappelijk waardevol agrarisch gebied” een loutere overdruk is van het bestemmingsvoorschrift “agrarisch gebied” en derhalve niet anders dan als een bestemmingsvoorschrift kan worden beschouwd. Het Inrichtingsbesluit heeft duidelijk tot doel om de bestemming en het gebruik van de grond vast te leggen. Met het vastleggen van landschappelijk waardevol agrarisch gebied wordt overgegaan tot het zoneren van zekere activiteiten, handelingen en maatschappelijke functies die in dat specifieke bestemmingsgebied kunnen worden toegelaten. De verwerende partij voegt nog toe dat het voorschrift “landschappelijk waardevol agrarisch gebied” ook al door de Raad van State als bestemmingsvoorschrift werd aangeduid. Deze stelling kan ook afgeleid worden uit de voorbereidende werken van artikel 4.4.9 §2 VCRO.

Ondergeschikt stelt de verwerende partij nog dat, indien besloten wordt dat het voorschrift “landschappelijk waardevol agrarisch gebied” geen louter bestemmingsvoorschrift is, de bepaling van artikel 4.4.9, §1, tweede lid VCRO tot doel heeft om te vermijden dat oneigenlijk gebruik zou worden gemaakt van de clichering om BPA-voorschriften buiten werking te stellen. Aangezien door de decreetswijziging van 2010 “plan van aanleg” vervangen werd door “gewestplan”, verloor dit tweede lid volgens de verwerende partij haar reikwijdte. Gewestplannen hebben immers nooit dezelfde detaillering als de BPA's, zodat het tweede lid met omzichtigheid toe te passen is. Indien gekeken wordt naar het tweevoudig criterium waaraan het “landschappelijk waardevol agrarisch gebied” dient getoetst te worden, blijkt volgens de verwerende partij dat het planologisch criterium betrekking heeft op de bestemming van het gebied en enkel het esthetisch criterium als beheers- of inrichtingsvoorschrift kan worden beschouwd. Volgens de verwerende partij is clichering mogelijk in landschappelijk waardevol agrarisch gebied, maar dient in deze hypothese het esthetisch criterium ook getoetst te worden. Dit is volgens de verwerende partij ook gebeurd bij de beoordeling van de goede ruimtelijke ordening.

De tussenkomende partij voegt hier nog aan toe dat uit de standaardtypebepaling blijkt dat voor de categorie van gebiedsaanduiding “landbouw” windturbines zijn toegelaten en uit de parlementaire voorbereiding van de VCRO blijkt dat hier ook het landschappelijk waardevol agrarisch gebied dient te worden verstaan. Volgens de tussenkomende partij is het landschappelijk waardevol agrarisch gebied een bestemmingsvoorschrift voor de toepassing van artikel 4.4.9 VCRO. Het Inrichtingsbesluit houdt immers “algemene bestemmingsvoorschriften” in voor de gewestplannen. Het artikel 15.6.4 van het Inrichtingsbesluit betreft een nadere aanwijzing van een bestemmingsvoorschrift, dewelke ook onder artikel 4.4.9 VCRO valt. Ook de tussenkomende partij verwijst naar de rechtspraak van de Raad van State waarin bepaald wordt dat het landschappelijk waardevol agrarisch gebied aanzien dient te worden als een bestemmingsvoorschrift. De tussenkomende partij is van mening dat het tweevoudig criterium, met name een planologische en esthetische toets, beide betrekking hebben op de bestemming van het gebied en niet aanzien kunnen worden als een voorschrift inzake de inrichting of het beheer. Voorts verwijst de tussenkomende partij naar de decreetswijziging van 2010 waaruit blijkt dat de mogelijkheid om af te wijken van (bestemmings)voorschriften van een BPA werd afgeschaft, zodat het nut van de beperking uit artikel 4.4.9, §1, tweede lid VCRO is komen te vervallen. De tussenkomende partij besluit haar betoog door te stellen dat de verwerende partij terecht toepassing heeft gemaakt van artikel 4.4.9 VCRO en niet diende over te gaan tot de toetsing van de schoonheidswaarde van het landschap, gelet op de clichering. Slechts in uiterst ondergeschikte orde wenst de tussenkomende partij nog op te merken dat de verwerende partij wel degelijk een uitdrukkelijke en afdoende beoordeling heeft gemaakt van de verenigbaarheid van de aanvraag met de schoonheidswaarde van het landschap. De tussenkomende partij verwijst in dit verband ook nog naar de discretionaire beoordelingsbevoegdheid van de Raad.

Volgens de verzoekende partijen bevat het Inrichtingsbesluit niet enkel bestemmingsvoorschriften, maar ook voorschriften van beheer en/of inrichting. De verzoekende partijen zijn van oordeel dat in artikel 15.4.6.1 het esthetisch criterium betrekking heeft op de inrichting of het beheer of de bewaring van de ruimtelijke karakteristieke kenmerken van het landschap. Dit blijkt volgens hen ook uit de titel van het KB van 1972, dat niet voor niets het ‘Inrichtingsbesluit’ wordt genoemd. Dat de schoonheidswaarde binnen een agrarisch bestemmingsgebied moet gehandhaafd blijven is volgens de verzoekende partijen een voorschrift van inrichting of beheer.

Zij menen dat ook de decreetgever de mening is toegedaan dat gewestplannen voorschriften inzake beheer en inrichting kunnen bevatten, zoniet zou met de decreetwijziging van 2010 niet alleen de woorden ‘plannen van aanleg’ vervangen zijn door gewestplan, maar zou ook de beperkingen opgeheven zijn, en kan het volgens hen niet de bedoeling is dat hiervan kan worden afgeweken via de regeling van clichering. Volgens de verzoekende partijen is dit de logica zelf, want het kan immers niet de bedoeling zijn dat de decreetgever zone-eigen werken en handelingen strenger beoordeelt wanneer deze gelegen zijn in landschappelijk waardevol agrarisch gebied (toets aan de schoonheidswaarde) terwijl deze strengere beoordeling niet zou gelden voor zonevreemde constructies als windturbines in datzelfde gebied. Dit kan zeker niet de bedoeling geweest zijn van de decreetgever. Volgens de verzoekende partijen kan de afwijking van artikel 4.4.9 VCRO niet worden toegepast, gelet op de vereiste dat de schoonheidswaarde van landschappelijk waardevol agrarisch gebied niet mag aangetast worden.

Beoordeling door de Raad

1.

De in het geding zijnde partijen betwisten niet dat windturbine 3 en 4 gelegen zijn in landschappelijk waardevol agrarisch gebied. In dit gebied gelden in principe de voorschriften die zijn neergelegd in de artikelen 11.4.1 en 15.4.6.1 van het inrichtingsbesluit.

Artikel 11.4.1 van het Inrichtingsbesluit bepaalt het volgende:

“De agrarische gebieden zijn bestemd voor de landbouw in de ruime zin. Behoudens bijzondere bepalingen mogen de agrarische gebieden enkel bevatten de voor het bedrijf noodzakelijke gebouwen, de woning van de exploitanten, benevens verblijfgelegenheid voor zover deze een integrerend deel van een leefbaar bedrijf uitmaakt, en eveneens para-agrarische bedrijven. Gebouwen bestemd voor niet aan de grond gebonden agrarische bedrijven met industrieel karakter of voor intensieve veeteelt, mogen slechts opgericht worden op ten minste 300 m van een woongebied of op ten minste 100 m van een woonuitbreidingsgebied, tenzij het een woongebied met landelijk karakter betreft. De afstand van 300 en 100 m geldt evenwel niet in geval van uitbreiding van bestaande bedrijven. De overschakeling naar bosgebied is toegestaan overeenkomstig de bepalingen van artikel 35 van het Veldwetboek, betreffende de afbakening van de landbouw- en bosgebieden.”

Artikel 15.4.6.1 van het Inrichtingsbesluit bepaalt het volgende:

“De landschappelijke waardevolle gebieden zijn gebieden waarvoor bepaalde beperkingen gelden met het doel het landschap te beschermen of aan landschapsontwikkeling te doen.

In deze gebieden mogen alle handelingen en werken worden uitgevoerd die overeenstemmen met de in grondkleur aangegeven bestemming, voor zover zij de schoonheidswaarde van het landschap niet in gevaar brengen.”

Artikel 4.4.9, §1, eerste lid VCRO laat toe om in afwijking van een gewestplanbestemming een vergunning te verlenen indien het gevraagde vergunbaar is op grond van de voor de vergelijkbare categorie of subcategorie van gebiedsaanduiding bepaalde standaardtypebepalingen vermeld in de bijlage bij het besluit van de Vlaamse Regering van 11 april 2008 tot vaststelling van nadere regels met betrekking tot de vorm en de inhoud van de ruimtelijke uitvoeringsplannen, zoals de tekst ervan is vastgesteld bij besluit van 11 april 2008. Deze afwijking wordt echter niet toegestaan voor voorschriften die betrekking hebben op de inrichting en het beheer van het gebied.

Artikel 4.4.9, § 2, eerste lid VCRO bepaalt verder dat voor de toepassing van § 1, eerste lid, geldt dat een bestemmingsvoorschrift van een plan van aanleg alleszins vergelijkbaar is met een categorie of subcategorie van gebiedsaanduiding, indien deze concordantie vermeld wordt in de tabel, opgenomen in artikel 7.4.13, eerste lid VCRO of in de concordantielijst, bepaald krachtens artikel 7.4.13, tweede lid VCRO.

Blijkens de tabel opgenomen in artikel 7.4.13, eerste lid VCRO concordeert het bestemmingsvoorschrift “Agrarische gebieden” met de (sub)categorie van gebiedsaanduiding “Landbouw”.

Onder “Categorie van gebiedsaanduiding 4. Landbouw” van de standaardtypebepalingen staat het volgende vermeld:

*“...
Het gebied is bestemd voor de beroepslandbouw. Alle werken, handelingen en wijzigingen die nodig of nuttig zijn voor de landbouwbedrijfsvoering van landbouwbedrijven zijn toegelaten.
(...)”*

Voor zover ze door hun beperkte impact de realisatie van de algemene bestemming niet in het gedrang brengen, zijn de volgende werken, handelingen en wijzigingen eveneens toegelaten:

(...)

- het aanbrengen van windturbines en windturbineparken, alsook andere installaties voor de productie van (hernieuwbare) energie of energierecuperatie. De mogelijke effecten van de inplanting ten aanzien van efficiënt bodemgebruik, eventuele verstoring van de uitbating(smogelijkheden) en landschappelijke kwaliteiten dienen in een lokalisatienota te worden beschreven en geëvalueerd.

...” (eigen onderlijning)

2.

Zoals reeds vastgesteld onder punt A blijkt dat de inplanting van windturbines in landschappelijk waardevol agrarisch gebied dus in principe toegelaten is. Het “landschappelijk waardevol” karakter betreft immers een overdruk, waarbij het onderliggende bestemmingsvoorschrift, het agrarisch gebied, blijft bestaan en van doorslaggevend aard is.

Uit het voorgaande citaat van het typevoorschriftenbesluit blijkt dat de effecten van de inplanting ten aanzien van de landschappelijke kwaliteiten in een lokalisatienota dienen te worden beschreven en geëvalueerd.

Los van de vraag of bij toepassing van artikel 4.4.9 VCRO, dat formeel – gezien de plaats voorzien in de VCRO – een afwijkingsbepaling is, maar inhoudelijk eigenlijk een wijze is van updaten van de gewestplanvoorschriften om tegemoet te komen aan de hedendaagse planologische actualiteit en noodzakelijkheid, een esthetische toets moet gebeuren in de zin van artikel 15.4.6.1 van het Inrichtingsbesluit (esthetisch criterium op basis van de vrijwaring van de schoonheidswaarde van het landschap) dan wel een esthetische toets op basis van de landschappelijke kwaliteiten (zoals te beschrijven in de lokalisatienota), staat vast dat de verwerende partij als vergunningverlenend bestuursorgaan een formeel motief zal moeten wijden aan de impact en het effect van de inplanting van de windturbines op de bijzondere kwaliteit/ (schoonheids)waarde van het landschappelijk waardevolle gebied waar de windturbines zullen worden ingeplant.

3.

In de bestreden beslissing zijn volgende overwegingen terug te vinden:

“ ...

Beschrijving van de omgeving en de aanvraag

...

Windturbine 3 bevindt zich ten westen van een natuurgebied tussen de [REDACTED] en de [REDACTED] ([REDACTED]).

Windturbine 4 ligt in het landbouwgebied begrensd door de [REDACTED], het natuurgebied aan de [REDACTED] [REDACTED] en de [REDACTED] ([REDACTED]).

(...)

Het openbaar onderzoek

Na onderzoek van de bezwaren en opmerkingen worden de volgende standpunten hieromtrent ingenomen:

4. In hoeverre de windturbines de schoonheid van het landschap aantasten, is in grote mate afhankelijk van de waarde van het landschap. De landschappen rond de windturbines zijn niet beschermd (geen beschermde landschappen, geen ankerplaatsen). In de stroken langs de N45 is het landschap al verregaand aangetast, o.a. door hoogspanningsleidingen. De windturbines markeren een bestaande bundeling van lijninfrastructuur. Dit bezwaar wordt niet weerhouden

(...)

Beoordeling van de goede ruimtelijke ordening

(...)

De aanvraag voldoet aan twee belangrijke principes van de omzendbrief RO/200/02, nl. het bundelingsprincipe en het clusteringsprincipe. De bundeling met de [REDACTED] is doorslaggevend omdat de weg vergelijkbaar is met een autosnelweg (2 baanvakken in elke richting, drukke verbindingsweg). Bovendien geldt voor windturbine 1 en 2 ook de bundeling met de bovenvermelde hoogspanningslijnen. Het clusteringsprincipe wordt gevolgd, vermits de windturbines door hun hoogte visueel grotere tussenafstanden verdragen zonder dat de eenheid van de groep verdwijnt.

Om voormelde redenen wordt het ongunstig advies van de Interdepartementale Windwerkgroep niet bijgetreden.

(...)

Het college van burgemeester en schepenen van [REDACTED] brengt ongunstig advies uit deels gebaseerd op de talrijke bezwaarschriften, het advies van de GECORO en eigen overwegingen. Het college is van oordeel dat de ruimtelijke afweging in het dossier niet grondig genoeg gebeurde. Meer bepaald de voorgestelde uitwerking van het bundelingsprincipe met de aanwezige woonkernen, kmo-zones en ook de [REDACTED] vindt het college te vergezocht. De Gewestelijke Stedenbouwkundige Ambtenaar kan zich hier niet bij aansluiten, zoals hoger toegelicht.

(...)

Gezien de weerlegging van de hogervermelde bezwaren en de twee negatieve adviezen, is de voorliggende aanvraag met uitsluiting van de toegangswegen vanuit stedenbouwkundig oogpunt aanvaardbaar

...

Het komt de Raad niet toe zijn beoordeling van de landschappelijke kwaliteiten of de schoonheidswaarde van een gebied in de plaats te stellen van de verwerende partij. Bij de uitoefening van zijn legaliteitstoezicht kan de Raad enkel nagaan of de vergunningverlenende overheid de haar terzake toegekende appreciatiebevoegdheid naar behoren heeft uitgeoefend, met name of zij is uitgegaan van de juiste feitelijke gegevens, of zij deze correct heeft beoordeeld en of zij op grond daarvan in redelijkheid tot haar beslissing is kunnen komen en in die beslissing formeel tot uiting heeft gebracht.

In de lokalisatienota, die deel uitmaakt van het aanvraagdossier, staat vermeld dat de windturbines 3 en 4 zo zullen worden ingepland dat het open koutergebied volledig zal gevrijwaard worden. Evenwel zijn de verzoekende partijen, alsook de Interdepartementale Werkgroep, van mening dat de inplanting niet aansluit bij industriegebied, een woonkern of een kern van het buitengebied. Voorts zijn de turbines relatief ver verwijderd van de eerder kleine lijninfrastructuur gevormd door de N45, en is er derhalve is er geen sprake van een “baken” in het landschap en komt men in hun adviezen tot de vaststelling dat de inplantingsplaats weinig strategisch gekozen is. De eerste verzoekende partij is tevens van mening dat de ruimtelijke afweging in het dossier niet grondig genoeg is gebeurd.

Wanneer door het vergunningverlenend bestuurorgaan andersluidend wordt geoordeeld dan voormeld advies geldt in principe dat het vergunningverlenend bestuursorgaan haar beslissing op dat punt des te zorgvuldiger dient te motiveren.

4.

Uit de bestreden beslissing blijkt niet afdoende dat de *'mogelijke effecten van de inplanting ten aanzien van efficiënt bodemgebruik, eventuele verstoring van de uitbatings(mogelijkheden) en landschappelijke kwaliteiten'* werden geëvalueerd.

Wanneer enerzijds in de beschrijving van de aanvraag wordt vastgesteld dat windturbine 3 zich ten westen van een natuurgebied bevindt begrensd door de [REDACTED] en een andere straat en windturbine 4 zich bevindt in een gebied dat ook begrensd wordt door de [REDACTED], een natuurgebied aan de [REDACTED] en een andere straat, dan kan de loutere vaststelling dat de windturbines een bestaande bundeling van lijninfrastructuur markeren, niet volstaan als de hierboven vermelde 'esthetische toets'.

In de bestreden beslissing wordt zelf gesteld dat de vraag in hoeverre de windturbines de schoonheid van het landschap aantasten, afhangt van de waarde van het landschap, maar behalve de vaststelling dat er in de omgeving geen beschermde landschappen of ankerplaatsen zijn, bevat de bestreden beslissing geen overwegingen over de landschappelijke kwaliteiten van het landschappelijke waardevolle gebied zelf.

De overwegingen in de bestreden beslissing met betrekking tot de in de omgeving bestaande toestand en in het algemeen met betrekking tot de overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening zoals de afstand tot de omringende bebouwing of de beschermenswaardige onroerende goederen, zijn evenwel, in tegenstelling met wat de tussenkomen partij voorhoudt, geen overwegingen waaruit zou moeten blijken dat de inplanting van de windturbines geen schadelijke gevolgen toebrengen aan de landschappelijke kwaliteiten van het landschappelijke waardevolle agrarische gebied. De uit te voeren 'esthetische toets', ook in kader van artikel 4.4.9 VCRO is immers een andere toets dan deze van de overeenstemming met de goede ruimtelijke ordening.

Ook de weerlegging van de standpunten van de eerste verzoekende partij inzake het bundelingsprincipe en de lijninfrastructuur kunnen bij de beoordeling van de landschappelijke kwaliteiten en dus het esthetisch aspect niet betrokken worden, aangezien de vraag of de geplande windturbines voldoen aan de criteria zoals vooropgesteld in de omzendbrief RO/2006/02 en de vraag naar de vrijwaring van de schoonheidswaarde van het gebied, waarbij de landschappelijke kwaliteiten van dit gebied moeten vooropgesteld en geëvalueerd worden ten aanzien van de impact van de inplanting, duidelijk andere doelstellingen hebben.

In zoverre uit de bestreden beslissing in enigerlei mate zou kunnen afgeleid worden dat er wordt verwezen naar de lokalisatienota zelf, moet vastgesteld worden, los van de vraag of de daarin opgenomen vaststellingen zelf wel afdoende zijn, dat deze nota niet gevoegd wordt bij de bestreden beslissing.

Het middel is gegrond.

C. Overige middelen

De overige middelen worden niet onderzocht aangezien deze niet tot een ruimere vernietiging kunnen leiden.

OM DEZE REDENEN BESLIST DE RAAD VOOR VERGUNNINGSBETWISTINGEN

1. Het verzoek tot tussenkomst van de [REDACTED] is ontvankelijk.
2. Het beroep is ontvankelijk en gegrond.
3. De Raad vernietigt de beslissing van de verwerende partij van 27 januari 2011, waarbij aan de tussenkomende partij de stedenbouwkundige vergunning wordt verleend voor het bouwen van een windpark bestaande uit 4 windturbines met bijhorende middenspanningscabines, met uitzondering van de permanente toegangswegen, op percelen gelegen te [REDACTED] en met kadastrale omschrijving [REDACTED]
4. De Raad beveelt de verwerende partij een nieuwe beslissing te nemen over de aanvraag van de tussenkomende partij en dit binnen een vervalt termijn van vier maanden te rekenen vanaf de betekening van het huidige arrest.
5. De kosten van het beroep, bepaald op 350,00 euro, komen ten laste van de verwerende partij.

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting op 30 juni 2015, door de Raad voor Vergunningsbetwistingen, tweede kamer, samengesteld uit:

Hilde LIEVENS, voorzitter van de tweede kamer,

met bijstand van

Ingrid VAN AKEN, toegevoegd griffier.

De toegevoegd griffier,

De voorzitter van de tweede kamer,

Ingrid VAN AKEN

Hilde LIEVENS